

Kolegamento CH
Rocca di Papa 24. februára 2018

Šampióni jednoty

(Pracovný preklad: Zora K., Hana P.)

1. BEYOND ALL BORDERS – UPÚTAVKA PRED GENFESTOM 2018

Hej, tu som...
som za múrom...
Vidno ma dobre, ale ty ma nemôžeš vidieť ...
Hranice rozdeľujú.
rozdeľujú národy
kultúry
krajiny
doženú ťa na okraj ...
na okraj tvojho mesta
teba samého,
tvojho srdca,
až ťa oslepí strach a prázdno.
Ale ... ak ...
Zmením svoju perspektívu a riskujem ... prekročím hranice?
Prijať rozdiely,
dokázať spolu žiť,
pracovať spolu,
a dýchať spolu,
radšej stavať mosty než ich rúcať.
Tam vonku na nás čaká celý svet,
treba prijať rozdiely a začať pracovať spolu,
žiť spolu a dýchať spolu,
lebo len spoločne
môžeme vybudovať zjednotený svet!
pretože zjednotenejší svet
sa dá vybudovať len spoločne!
Rozhodnime sa: „Prekročiť všetky hranice“

Antonella: Vitajte na kolegamente! Naposledy sme sa rozlúčili slovami o Genfeste a dnes začneme práve odtiaľ.

Francesco: Genfest je medzinárodné stretnutie mládeže z Hnutia fokoláre, ktoré si dali v Manile v júli tohto roku a ktorý sa bude opakovať v mnohých mestách sveta.

Antonella: Na poslednom kolegame Maria Voce Emmaus nás všetkých vyzvala, aby sme nejako prispeli k tejto udalosti.

Medzi nami dnes sú – kde ste? Podťe sem k nám – sú to Marta z Argentíny a Iginio z Filipín.

Chceme využiť túto príležitosť, aby sme sa vás opýtali v akom bode sú prípravy, ale hlavne, či sa spomínaná výzva stretla vo svete s nejakým ohlasom?

Martha: Áno. Odpoveď na výzvu Emmaus bola mimoriadna, a preto chceme dnes poďakovať všetkým za ich príspevky, ktoré nám prichádzajú každý deň. A ideme dopredu!

Napríklad miestna komunita v Tanzánii vyzbierala fondy na Genfest prípravou obedov. A tiež Nigéria, Mladí za zjednotení svet tam navštevujú školy a pozývajú mládež zúčastniť sa na miestnom Genfest.

Vo Francúzsku chlapci a dievčatá Gen 4 pre Genfest usporiadali trhy počas dní karnevalu. A tiež skupina gen 4 neďaleko Ríma, tu v Taliansku, vyzbierali peniaze pre mladých z Grécka, na zakúpenie leteniek do Manily.

V Spojených štátoch, v Los Angeles, komunita Hnutia zorganizovala benefičný večer. A v Texase tento mesiac počas Super Bowlu predávali sladkosti.

V India tiež podnikajú mnoho aktivít: od Bangalore po New Delhi, i v Mumbai. Vieme, že aj na Srí Lanka a v Nepáli sa pripravujú na svoj Genfest.

Dozvedeli sme sa, že Genfest bude aj na Kube. Tu máme niekoľko záberov: mládež usporiadala rôzne tomboly a športové súťaže.

Podobne aj v iných krajinách sveta.

Francesco: A ako to je na Filipínach, Iginio? Ako prebieha príprava?

Iginio: Práve počas tohto týždňa mládež a technici z rôznych častí sveta začali pracovať na programe Genfestu a stretli sa v Manile. Začali prebiehať prvé skúšky hudobných skupín, choreografií, začína sa rysovať aj scénografia...

Celé Hnutie na Filipínach sa angažuje v pozývaní mladých ľudí, aby všade hovorili o Genfeste: napríklad na Národnej biskupskej konferencii, alebo účastníkom Týždňa za jednotu kresťanov a na iných miestnych zhromaždeniach.

Antonella: Jedným slovom môžeme povedať, že sa všetko hýbe na všetkých svetadieloch! Skúsme sa teraz spojiť s Marianou z Rio de Janeira. Počuješ nás, Mariana?

Mariana Martins: Áno. Ciao!

Antonella: ciao! Vidíme, že je s tebou celá skupina... Mariana, čo pripravujete v Brazílii pre Genfest?

Mariana Martins: My sme začali s rôznymi činnosťami, zbierať fondy na pomoc mladým, ktorí by chceli ísť na Genfest a to už od januára tohto roku. Zorganizovali sme Botekokê a folklórny sviatok „Oslavy mladosti“. Botekokê je oslava s aperitívom, jedno hubkami a s hudbou karaoké.

Po novembrovom kolegamente sme si povedali, že Genfest nie je vecou len mladých a gen, ale celého Diela. A tak sme požiadali o pomoc a prišla pomoc i podpora od všetkých! Dostali sme mnoho darov, na programe máme až do júna mnoho iných akcií: večer s kinom, návštevy centra mesta so sprievodcom, pokračovanie Botekokê, bazár a iné veci. Už sa nám podarilo zaplatiť cestu a pobyt v Manile jednému chlapcovi, jednému z najaktívnejších pri organizovaní týchto akcií.“

Antonella: Výborne! Ďakujeme, Mariana, všetkých vás pozdravujeme!

A pripomíname, že dátum konca zapisovania na Genfest sa blíži, preto sa poponáhľajte! Kto by sa chcel zúčastniť, alebo vedieť viac informácií, nech navštíví stránku *Mladí za zjednotený svet*¹ alebo naše sociálne siete.

Ďakujeme Marthe a Iginovi!

2. OTVORENIE A POZDRAVY

Antonella Bianco: Ale ešte sme sa nepredstavili!

Francesco Tortorella: Tak to urobme!

Antonella Bianco: Začni!

Francesco Tortorella: Volám sa Francesco, pochádzam z krásneho mesta na juhu Talianska, z Bari. Moja manželka sa volá Anna a som šťastným otcom troch detí: je to Maria, Marco a Marta. Venujem sa kooperácii v medzinárodných projektoch v rámci AMU (Akcie zjednotený svet), a moja manželka pracuje v AFN (Akcii pre Nové rodiny), v sektore medzinárodnej adopcie detí: obaja radi pracujeme v sociálnej oblasti a stalo sa to i naším zamestnaním.

¹ www.y4uw.org

Antonella Bianco: Ja sa volám Antonella, aj ja som z Bari. Už 15 rokov ale pracujem tu, v Ríme. Som úradníčkou na Ministerstve spravodlivosti, ale začínala som pracovať ako vychovávateľka v jednom nápravnom zariadení pre maloletých v južnom Taliansku, aby som aspoň trochu mohla pracovať pre to, po čom som túžila už od detstva. Chcela som, aby Ideál zjednoteného sveta priniesol trochu svetla aj tam, za mreže väznice.

Francesco: Každé vydanie kolegamenta je iné, ako vidíte: menia sa moderátori, mení sa zloženie ľudí v sále. No a dnes večer by sme chceli osobitne pozdraviť skupinu rehoľníčok a zasvätených osôb, ktoré sú tu z celého sveta, ciao, tu sú! (Potlesk) Potom sú v sále členovia Školy Abbà, ktorí majú v týchto dňoch svoje pracovné stretnutie. (Potlesk) Osobitne pozdravujeme prof. Adama Bielu z Lublínskej univerzity, ktorá bola prvou univerzitou, ktorá udelila doktorát *honoris causa* Chiare Lubichovej. (Potlesk)

Antonella: A tiež pozdravujeme dievčatá tu z Castelli Romani!

Ak by ste nám chceli poslať svoje pozdravy, dojmy, môžete to urobiť cez: email, Facebook, alebo použiť naše číslo Whatsappu: +39 342 873 0175.

3. SÝRIA – ROZHOVOR SO STEFANOM COMAZZIM (AMU) A POZDRAV EMMAUS A JESÚSA

Francesco: Včerajší deň sme prežili v osobitnej modlitbe a pôste za mier, ku ktorej vyzval pápež František všetkých ľudí dobrej vôle, osobitne za obyvateľstvo v Kongu a Južnom Sudáne. Ale naše myšlienky hneď zaletia do Sýrie a iných národov, v ktorých vládnu konflikty a násilie.

Je tu dnes medzi nami Stefano Comazzi – poď sem k nám – ktorý je predsedom AMU/Akcie za zjednotený svet, ktorá od roku 2012 spoločne s AFN pomáhajú sýrskemu obyvateľstvu prostredníctvom miestnej komunity Hnutia fokoláre. So Stefanom sme nedávno podnikli jednu špeciálnu cestu. Fakticky ty si niekoľko dní bol priamo v Sýrii, aby si videl projekty a komunity, pre ktoré pracujeme. Aký si mal z toho dojem?

Stefano Comazzi, Akcia Zjednotený svet: Nuž, videl som tam zúboženú ale žijúcu krajinu. Spoznal som Mustafu a jeho manželku Denise, Mostafà je moslim, manželka Denise je kresťanka a ich dcéru Nayu. Keď sa kríza zostrila, hrozila im smrť, preto museli rýchlo opustiť svoj domov, ktorý bol skutočne zdevastovaný. Ona pracovali vo svojej dielni, kde vyrábali infraštruktúru a dekorácie vyberaného arabského štýlu. Žiaľ, všetko bolo zničené.

Keď sme sa vrátili do ich domu a videli, čo zostalo, zavládlo tam surreálne ticho, ale aj napriek tomu, po niekoľkých vetách spoluúčasti, prezreli sme, čo zostalo. Oni dnes dávajú k dispozícii svoje umenie, schopnosti a vyučujú evakuované mladšie a staršie deti a jazykom krásy a umenia, ich učia zvíťaziť nad smrťou a nenávisťou. To môže neskôr poskytnúť týmto deťom pracovnú príležitosť pri rekonštrukcii krajiny.

Jalal, voluntár, ktorý pracuje na trhovisku v Aleppo, jednej z najstarších na svete – Aleppo malo ako jedno z prvých miest na svete toto úžasné trhovisko s 20 000 osobami. Jalal mal svoj obchod s látkami. Keď sme sa potom spolu vrátili, uvideli sme neskutočnú situáciu, zaiste s hlbokou bolesťou vyberal vzorkovník látok alebo bral do rúk starý obchodný register, ktorý tam našiel. Dnes Jalal pomáha spolu s tou malou skupinou členov Diela v Sýrii a riadi projekty AMU.

Potreby sú tam mnohé, napríklad mnohé školy sú bez učiteľov, pretože e utiekli do zahraničia. Triedy sú preplnené, preto naše komunity začali s doškolovaním, aby tiež vytvárali atmosféru lásky a úcty, aby takto pomohli deťom prekonať vojnové traumy.

Máme tam aj viacero činností na podporu rodín, hlavne pokiaľ ide o zdravotnú pomoc, pretože zdravotníctvo v Sýrii je veľmi vážnym problémom. Tieto aktivity konáme v mestách: Aleppo, Hama, Homs, Kafarbo, Damask...

Francesco: Stefano, ako by sme mohli prispieť na projekty v Sýrii, o ktorých si hovoril?

Stefano: V posledných rokoch sme zozbierali približne 940.000 € a podarilo sa nám financovať rôzne aktivity, ktoré sme vám i ukázali. Všimli sme si, že v poslednom období finančná pomoc klesla, azda preto, že o Sýrii sa málo hovorí, okrem týchto posledných dní. Ale obyvateľstvo trpí ďalej, potrieb je mnoho, a my sme museli, žiaľ, zredukovať tieto aktivity z nedostatku príspevkov. Ale aj tak chceme byť stále a trvalo po boku sýrskeho obyvateľstva.

Francesco: Využime preto toto kolegamento, aby sme každého vyzvali vytrvať v pomoci sýrskemu obyvateľstvu. Navštívte preto internetové stránky organizácie AMU² a AFN³, ako vidíte na obrazovke, a tam nájdete všetky informácie na zaslanie vašich príspevkov, hoci i malých, na tom nezáleží, dôležité je prejsť našu podporu sýrskemu obyvateľstvu.

Vďaka Stefano, vďaka všetkým, vďaka za všetko, čo ste už urobili až doteraz, práve preto môžeme spoločne pokračovať ďalej.

² www.amu-it.eu

³ www.afnonlus.org

Antonella: Stefano to pripomenul, situácia v Sýrii je nanajvýš aktuálna a vážne sa zhoršuje, je čoraz dramatickejšia.

Dúfam, že teraz nás počuje pri telefóne, skúsime sa spojiť, s Máriou do Céu, je to jedna naša priateľka Brazílčanka, ktorá už dlhé roky žije na Blízkom východe. Opravujú ma, že je Portugalčanka. Prepáč Mária! Počujeme sa?

Maria do Céu Costa: Áno, počujem ťa, ciao!

Antonella: Evviva! Ciao, Maria do Céu, výborne!

Maria do Céu Costa: Ciao všetkým, ciao!

Antonella: Povedz nám, ako sa máte tam v Sýrii?

Maria do Céu Costa: Pozri, my k vám teraz hovoríme z Aleppa, kde sa v poslednom období situácia trochu zlepšila. Odtiaľ sa snažíme byť stále v kontakte, podporovať ľudí, podeliť sa s nimi z ich životom, spoločne so všetkými našimi, zo všetkých náboženstiev v Sýrii, ale hlavne s tými z Damasku, kde sa situácia skutočne veľmi zhoršila. Ľudia žijú v nepretržitom ohrození života, lebo všade je nebezpečne. Sú už strápení pod týmto krížom a utrpením, majú strach, žijú a pritom nevedia, čo sa s nimi o chvíľu stane. Sú skutočne unavení... Mnoho pracovných miest a škôl je zatvorených, a to preto, aby sa ľudia nepohybovali po uliciach a neprišli o život. Napätie je veľmi vážne. Ale i za týchto podmienok život ide dopredu. Ľudia z Hnutia sú vďační za každú podporu v modlitbách, za uistenie jednoty, lebo cítia, že mnohí na nich myslia. V Damasku zintenzívnili modlitbu za mier *time-out* a vyzývajú k nej ďalších.

A tiež tá pápežova výzva pre všetkých ľudí všetkých náboženstiev, ľudí dobrej vôle, výzva k včerajšiemu pôstu a modlitbe za mier, sa dotkla srdc mnohých z nás. Áno, je to hotová reťaz modlitieb v jednote, aby sme si z neba dobili dar mieru. Ďakujeme i vám všetkým, a naďalej verme a spoločne sa modlime, dobre? S hlbokou vierou, aby Boh urýchlil túto chvíľu. Takto momentálne žijeme.

Emmaus: Ciao, ciao, tu je Emmaus. Ano, určite jsme s vámi, modlíme se společně. Nejenom to. Chtěla jsem ti říci, abys to vyřídila všem ostatním, především těm, kteří v této chvíli tolik trpí v Damašku. Poděkuj jim, protože utrpení, které prožívají, každé jejich utrpení, které obětují, slouží k budování sjednoceného světa, k rozvoji *ut omnes*.

Ujistí je, že jsme opravdu s nimi, jsme jedno, oni jsou námi a my jimi, jsme s vámi se všemi. Předávám ti Ježíše, který také pozdraví.

Maria do Céu: Díky!

Emmaus: Čau, čau, Céu a všichni ostatní.

Maria do Céu: Díky, díky.

Jesús: Čau Maria, také děkuji za všechno, čím jste, za všechno, co děláte, za vaši věrnost Bohu, charismatu, lidem. Jak řekla Emmaus, ujišťuji vás o naší solidaritě, o naší modlitbě. V těchto posledních dnech, když jsme byli všichni trochu klidnější, jsme pak viděli události v Ghoutě a znovu jsme šokováni. Jsme opravdu tam s vámi a buďte si jisti, že jste obrovským přínosem pro *ut omnes*, opravdu.

Maria do Céu: Ďakujeme, Jesus, ďakujeme Emmaus, i všetkým. Skutoične cítime, že ste s nami, že sme súčasťou tej veľkej rodiny Diela po celom svete!

Emmaus: Díky!

Antonella: Ďakujem, ciao!

Maria do Céu. Čau. (Potlesk)

4. PORTUGALSKO – PROJEKT RAISE: UROBIŤ NIEČO PROTI NEZAMENSTNANOSTI

Francesco: Aj v krajinách, ktoré neprechádzajú takýmito dramatickými situáciami, nechýbajú konflikty a ťažkosti. Jednou z ťažkostí je nezamestnanosť: nedostatok práce, beznádej a neistá budúcnosť. Je to zložitá a náročná otázka, ktorej treba čeliť pripravení a s odvahou. A práve o to sa snažia v Portugalsku.

Francisco Maia, prezident AMU (Asociace pro sjednocený svět): Tento projekt vznikl v roce 2015, kdy Portugalsko procházelo těžkými chvílemi, které velmi poznamenaly mnoho rodin. Mnozí zůstali bez práce a to představuje velkou nestabilitu, jak na rovině osobní tak rodinné. Je to situace, která se může přihodit komukoli. Je proto nezbytné vytvořit síť vzájemné pomoci, která zmobilizuje společnost, bude motivovat všechny lidi, aby našli novou práci.

Margarida Rodríguez (sociální pracovnice projektu RAISE): RAISE znamená anglicky pozvednout, což je zkratkou názvu našeho projektu: *Alternativní odpověď sociální a podnikatelské integrace*. Vyznačuje se blízkým přístupem ke každému, umožňuje osobní rozvoj a profesionální schopnosti pro integraci člověka na trhu práce nebo vytváření vlastního podniku. Pracujeme a spolupracujeme s veřejnými i soukromými institucemi, poskytujeme nezaměstnaným lidem komplementární služby jako: sociálně-psychologickou podporu, rozvoj lidských kompetencí a znovuzačlenění do trhu práce. To vše za podpory ekonomiky společností a Asociace pro

sjednocený svět. V první fázi projektu jsme podpořili 50 lidí, z nichž 21 je nyní začleněno na pracovním trhu.

Fernando Maurício (Pily a obchod se dřevem): Bylo málo práce, byl jsem nezaměstnaný, stejně tak i moje manželka. Byla to komplikovaná fáze, nedokážu to vysvětlit, člověk se cítí strašně dole.. Nedaří se mít peníze na jídlo a na ostatní věci.

Verónica Bento (podnikatelka, biologické zemědělství): V tom období jsem měla pracovní energii, přála jsem si vytvářet nové věci, takže jsem byla zklamaná, když jsem práci nenašla.

Célia Faria (pomocná síla v domově důchodců): Byla jsem nezaměstnaná skoro 4 roky, neměla jsem práci, byla jsem dole, smutná, vzdala jsem to.

Fernando Maurício: Neměl jsem nic. Projekt mi přinesl moc, začal jsem pracovat a zahlédl světlo na konci tunelu.

M.C., Inspektorka soudní policie: Především se omlouvám, že se nemohu ukázat z důvodů předpisů v oblasti národní bezpečnosti. Hlavní potíží, se kterou jsem se setkala, bylo se vypořádat s frustrací, protože jsem byla neúspěšná, když jsem se ucházela o práci.

Veronika Bento: Osobní doprovázení je velice důležité, především v přípravě projektu, potom v hledání financí, potom v exekuci. Mít někoho, s kým je možné se dělit o těžkosti, pochybnosti, to je vždy velmi důležité.

M.C.: Pochopila jsme, co jsem chtěla dělat jako profesi, vyhodnocovala jsem návrhy a současně jsem pomáhala dalším lidem. Tím jsem se cítila více realizovaná.

Célia Faria: Nemám slov jak bych poděkovala asociaci za to, co pro mě a pro mou rodinu udělala.

Fernando Maurício: Nedopustili, abych to vzdal.

Sr. António Pires (předseda okrsků Abrigada a Cabanas de Torres): Projekt je velmi důležitý a doufám, že bude pokračovat a zůstane důležitý i v budoucnu. Ať to budu já nebo by sem přišel někdo jiný, je třeba vždy počítat se spoluprací s Asociací pro sjednocený svět, to by bylo opravdu vynikající.

Maria Rodriguez: Jeden portugalský básník, Sebastiao da Gama, napsal báseň, která podle nás vyjadřuje veškeré nadšení, se kterým jsme se věnovali tomuto projektu:

*Jdeme za snem,
Dojítí a beze slov.
Dojdeme? Nedojdeme?
Jsou nebo nejsou plody.
Jdeme za snem.
Stačí víra v to, co máme.*

Stačí naděje v to,
Co možná nebudeme mít.
Stačí se samotnou radostí
Dáme duši,
tomu, co známe.
Tomu, co je každý den.
Dojdeme? Nedojdeme?
Vyjděme. Jděme. Jsme.

Francesco: Vďakaa Ferdinando, vďakaa Margarida, veľa úspechov!

5. KOLUMBIA – PRAVDA V ZMIERENÍ

Antonella: A teraz z Portugalska preskočíme do Latinskej Ameriky, presnejšie do Kolumbie. Táto krajina sa vymaňuje z dlhoročnej občianskej krízy a pustila sa do náročného procesu zmierenia. Pozrime sa spoločne na cestovný denník Adriany Avellanedovej z redakcie Kolegamenta.

KOLUMBIE

Moderátor: Odjíždím do Kolumbie. Už 23 let žiji mimo svou zem. Vracím se, abych spolu se svou rodinou oslavila 80. narozeniny svého tatínka, abych našla své kořeny, svou minulost.

Nakolik si sama vzpomínám a jak znám z vyprávění svých rodičů a prarodičů vím, že Kolumbie prožila hroznou válku. Všichni Kolumbijci touží po míru, přesto proces k jeho dosažení je ještě velmi složitý.

Pravda ve smíření – (z deníku jedné cesty)

24. listopadu 2016 kolumbijská vláda a ozbrojené revoluční síly Kolumbie, FARC, podepsaly mírovou dohodu, aby byla ukončena padesátiletá občanská válka s asi 220 tisíci mrtvými a 6 miliony uprchlíky. Je to strmá a těžká cesta: cesta smíření.

Odmala jsem toužila po sociální spravedlnosti. Proto jsem s několika svými přáteli sdílela ideály *guerily* až dokud jsem nepoznala Hnutí fokoláre v Bogotě. Rozhodla jsem se dát svůj život za mír a univerzální bratrství, opustit vlast, rodinu, práci. Moji sourozenci a maminka, jako mnoho dalších v Kolumbij, v 90. letech opustili svou vlast a šli hledat lepší budoucnost.

p. Elkin Osorio, farář u san Marcos de León: *Přišel jsem do farnosti s velkou sociální nespravedlností, postupně jsem začal spolupracovat s vojskem národního osvobození, které mělo podobné ideály, jaké jsem měl já: prosazovat sociální spravedlnost, podporovat zemědělce,*

získávat sociální půjčky. Postupem času moje „duchovní část“ ochladla a využíval jsem své pozice kněze, abych politizoval zemědělce. Postupně jsem začal vidět v této skupině vojska krádeže, podvody, prostituci. Ne, to nebylo vůbec to, co jsem hledal...

Moderátor: Příběh Dona Elkina je příběhem jednoho z mnoha kněží a řeholníků, kteří se rozhodli pro ideál sociální spravedlnosti, ale byli pak zklamáni a frustrováni z použitých metod. Je mnoho kněží, kteří dali život za to, aby nahlásili zneužívání dělníků, jako Jorge Luis Mazo, 33letý, který byl zavražděn když se plavil na řece Atrato během své humanitární mise.

Život nedopřává odpočinku. Tato kniha vypráví příběhy *guerilly* – partyzánské války, partyzánů a také války paramilitářů, kteří nejprve bojovali a pak se rozhodli složit zbraně. Jedním z bodů *mírové dohody* je politická účast bývalých bojovníků. Orlando, bývalý partyzán, pracuje nyní ve prospěch reintegrace bývalých bojovníků spolu se sedláky. Zakusil smrt a uvěznění svých přátel, byli zabiti skupinami paramiliters. Nabídli mu možnost se pomstít, ale jeho rozhodnutí bylo jiné: Orlando Cardozo Valderrama, Asociación Campesina Agroecologica (Villarica – Tolima): Řekl jsem, že ne, že si to vyřeším po svém. Můj způsob, má sázka byla v mém nitru: naučit se odpouštět, což je velmi, velmi těžké; zbraně a válka nejsou nikdy dobrou volbou, jak změnit život. Můžeme objevit, že cesta přeměny je jiná, moci se dotknout lidské duše druhého a abychom to udělali, člověk nepotřebuje pýchu a moc, potřebuje pokoru, a tá je nejtěžší...

Moderátor: Cesta do Jižní Kolumbie, do země převážně venkovské. Kolumbijští zemědělci byli obětí nejvíce zasaženou konfliktem, ať už z důvodu vyhoštění nebo vykořisťováním při pěstování koky. Koka byla důvodem krvavých válek a financovala po desetiletí ozbrojené skupiny levice i pravice. Elsy, advokátka, pracovala mnoho let v přerozdělování pozemků od vlády, ve formování zemědělců a řešení konfliktů.

Elsy Perrucho, regionální ředitelka zemědělství a rybolovu: Většina z nich neumí číst, setkávají se mezi sebou, aby odpovídali na otázky. Pak jsou tu další, kteří poslouchají, nechtějí být součástí procesu, protože možná patří ke skupinám paramilitářů nebo ke skupině guerilly, které nechtějí zanechat nelegálního pěstování. Je velmi smutné vidět na ulici všechny ty „raspachines“ – to jsou ti, kdo zpracovávají koku. Jsou to mladí lidé, některým ani není 18 let. To je budoucnost, pokud něco neuděláme. Je třeba ukázat vládě, že nejde jen o vytváření zákonů, ale že pracujeme s lidmi: s lidmi, kteří velmi trpěli.

Moderátor: V tomto konfliktu, jak řekl papež František při své nedávné cestě do Kolumbie, jsou všichni obětí. Je mnoho rodin, které prodělaly tuto vlnu násilí. Diana, moje kamarádka, přišla o své dva bratrance, kteří byli zabiti z politických důvodů.

Diana Farfàn, státní zastupitelství státu (Bogotá): *V roce 2002 byli varováni skupinou paramilitáru, kteří žádali, aby nepokračovali v politice, ale aby odstoupili z volební kampaně. Z jednoho dne na druhý nám bylo řečeno, že zmizeli, nevěděli jsme, kde jsou a doufali jsme, že je nechají na svobodě. K překvapení dva dny na to nám bylo řečeno, že byli nalezeni mrtví. Bylo velkým darem poznat Fokoláre v té době, velmi mě to pomohlo, abych vše vyřešila ve svém nitru. Pokud někdo začne přemýšlet, je mnoho věcí, pro které není možné odpouštět, ale pokud neodpustíme, není mír.*

Moderátor: 27. března roku 1992 došlo k atentátu před mezinárodním sídlem jedné organizace v Bogotě. Každý den jsem tudy chodila, když jsem se vracela z práce. Zachránila jsem se jen o pár sekund. Pamatuji si jen na hluk, kouř a skla, která se sypala z přilehlých domů. Tehdy jsem pracovala na státním zastupitelství, speciální orgán vlády, který se zabýval obchodem s drogami a terorismem.

Jdu navštívit Mugela, svého tehdejšího ředitele, který je dnes členem regionální mírové komise. Kritickým bode mírových dohod je hledání pravdy, aby byly odškodněny všechny oběti tohoto konfliktu.

Miguel de J. Niño Sandoval – Regionální komise pro usmíření a mír (Tunja): *Doufám, že je to opravdu příklad upřímnosti, upřímnosti a princip pravdy, která otevírá cestu k řešení. Už ne více finanční spravedlnost, ale spravedlnost napravující. Jak napravit? Skrze pravdu, v míře, v jaké uznáme – a to je těžké, protože je velký strach z pravdy, je velký strach z pravdy, to je znát. Raději zůstanu ve vazbě, ve vězení než abych řekl pravdu, protože ti ostatní, kteří přispěli k celé této problematice, to nechtějí, vojáci o to méně; bojujeme za to, aby si razil cestu tento zásadní, ústřední prvek, kterým je usmíření v pravdě.*

Papež František, Villavicencio, 8. září 2017: *Pravda je nerozlučnou přítelkyní spravedlnosti a milosrdenství. Pravda nemá fakticky vést k pomstě, ale spíše k usmíření a odpuštění. Drazí Kolumbijci: nemějte strach žádat o odpuštění a odpouštět. Neodolávejte smíření.*

Moderátor: Neodolávat smíření. Věta plná významu i pro mě a pro mou rodinu. Společně jsme se rozhodli vrátit se tentokrát do Kolumbie, abychom oslavili tatínka, s nímž jsme neměli lehký vztah, který byl těžší ještě více poté, co se rozešli. Je chvíle na to, aby se zacelily rány, aby vyhasla zášť. Usmíření vychází od každého z nás.

Antonella: Zmierenie závisí od každého z nás.

No a teraz by sme sa mali spojiť s Leidy z Medellinu, v Kolumbii. Počuješ nás, Leidy?

Leidy: Ciao, tu som!

Antonella: Mali by sme sa aj vidieť, áno! Počuj, Leidy, ako sa aplikuje tento proces zmierenia?

Leidy Vargas: Krajina vykonala mnoho dôležitých krokov, napríklad v posledných 6 rokoch sa o 80% znížil počet vrážd spojených s týmito konfliktami. Existuje ale ešte mnoho otvorených problémov, súvisiacich hlavne s predajom drogy, násilím proti sociálnym lídrom a korupciou... My sa angažujeme na viacerých úrovniach. Zaiste vnímame novú snahu o odpustení, niektoré úrady sa snažia vyplatiť náhradné za obeť, iní, ktorí pracujú v pedagogickej oblasti sa snažia vypracovávať vhodný materiál na výučbu vo všetkých školách. Zostáva ale stále tá najväčšia výzva výstavby a šírenia začleňujúcej politickej kultúry s cieľom rekonštrukcie sociálnej štruktúry.

Antonella: Vďaka Leidy, veľa zdraru a vedzte, že sme s vami! Ciao!

Leidy: Áno, rátame s tým! Ciao! (Potlesk)

6. BRAZÍLIA – SMUTNO-RADOSTNÝ PINTOROV PRÍBEH

Francesco: Niekedy isté okolnosti nám môžu v okamihu zmeniť celý život. Alebo, keď sa učíš hľadiť bolesti do tváre a celiť jej, dokážeme premeniť náš život na umelecké dielo, ako sa to stalo hercovi menom Pintor zo Sao Paolo v Brazílii.

BRAZILSKÝ UMĚLEC

Vystudoval jsem zeměpis, pracoval jsem jako profesor zeměpisu skoro celý život. Když jsem byl malý, bylo mi asi 8 nebo 9 let, jeli jsme do Alto do Moura, do místa, kde se vyrábějí umělecké předměty z pálené hlíny. Když jsem tam přijel, seděl tam jeden umělec, vstoupil jsem a za dveřmi byl on, právě vyráběl hlavu panenky. Zdála se mi krásná. Pracoval rukama a malým kouskem dřeva vypilovával svůj výtvar. Najednou, když se mi zdálo, že postavička byla dokonalá, prohlédl si ji a hodil s ní o zeď, rozbila se. Pak znovu začal zpracovávat hlínu – která byla tvárnější – aby vše předělal.

Umění je pro mě možností, jak se vyjádřit. V určitém období jsem pocítil, že se potřebuji více věnovat umění a úplně jsem opustil zeměpis. V období, kdy jsem byl v plném proudu s představeními, cestami a projekty, jsem vážně onemocněl. Jednoho dne jsem se vzbudil, nemohl jsem hýbat rukama, nohama a pocítil jsem svědění. Odvezli mě do nemocnice. Když

j sme tam dorazili, byl mi diagnostikován Guillain Barré syndrom. Tento syndrom paralyzuje celé tělo, člověk nemůže pohnout ani prstem, ani očima.

Napadlo mě, že se budu muset vzdát divadla. Byla to chvíle zoufalství, když jsem pomyslel na to, že bych přišel o jedinou věc, kterou jsem uměl. Ptal jsem se: „Bože, věčný Otče, co to ode mne chceš?“ Když jsem se probudil, s výjimkou několika okamžiků jsem nikdy neztratil vědomí, nedařilo se mi ale dát najevo, že jsem při vědomí. Kdybych mohl křičet, zakřičel bych: „Žiju, existuju!“ Až jednou se mě jednou jedna lékařka zeptala: „Vnímáš? Víš, že jsem to já? Pokud vnímáš, zavři oči.“ – to byl jediný pohyb, který jsem zvládl. Podařilo se mi zavřít oči a ona zajásala - „takže vnímáš!“ Od té chvíle jsem začal komunikovat. Až v posledním období na oddělení intenzivní péče jsem byl schopen prvních pohybů. Na stoleček ke mně postavily písmena abecedy a slova: Ano a Ne. První slovo, které jsem napsal, bylo – komár, protože na jednotce intenzivní péče byli komáři, kteří mě štípali do očí. Když jsem to napsal, lékař se mě zeptal: „komáři? Tady na jednotce intenzivní péče?“ To, když už jsem se mohl trochu pohnout. Ukázal jsem tedy slůvko „Ano“. On opakoval: „Tady vevnitř?“ a já: „Ano.“

Na tom oddělení jsem se naučil spoustu věcí. Život se skládá ze vztahů, jako tkanivo, síť, kde jsme někdy vespu, někdy navrchu, každý ale má svou úlohu. Kdybych teď zemřel, co zůstane? Věřím, že zkušenost na jednotce intenzivní péče byla jako příběh o hliněné panence: mám dojem, že Věčný otec jaksi mě odhodil, abych byl tvárnější, zdeformoval mě, aby mě mohl znovu utvořit.

Francesco: Vďaka Pintor za odvahu, ktorú si dal i nám. Ďakujeme aj projektu *Breaking Rays*, ktorý združuje mladých *film-makerov* z celého sveta a pripravuje ich na spoluprácu pre realizáciu tohto kolegamenta prostredníctvom natáčaním zaujímavých príbehov. Vďaka!

7. GIS CALLIARIOVÁ A JEJ PRIORITY

Antonella: 20. januára v krásnom veku 97 rokov zomrela jedna z prvých Chiariných spoločníčok, Gisella Calliariová, známa pod menom „Gis“.

Gis, podobne ako Chiara, sa narodila v Tridente, v severnom Taliansku.

Prívlastky, ktoré spontánne prichádzajú na myseľ pri opise jej osoby sú: rozhodná, radikálna, odvážna. Na vlastnej koži prežila druhú svetovú vojnu.

Práve v tomto období, spoločne so sestrou Ginettou, poznali Chiaru a prvú skupinu

dievčat, ktoré mali Boha za Ideál svojho života. S Ginettou sa k nim chceli pripojiť a prísť bývať k nim do malého bytu na Námestí kapucínov. Mama jej to absolútne nedovoľovala, nedala sa presvedčiť. Vypočujme si, čo nám o tom povie ona sama.

Video 2, 7. 12. 1993

„Prirodzene, že to bola Ginetta a Gis, ktoré chceli opustiť rodinu: absolútne, ani to nebolo treba hovoriť. Dokonca sme si šli večer ľahnúť, a keď všetci zaspali, mama i ostatné sestry, ľahli sme si aj my, ale ako oni zaspali, my sme vstali, obliekli sme sa a preč! Bežali sme na Námestie kapucínov a skoro ráno sme sa vracali domov, nafingovali sme, že sme vstávame z postele... takto zhruba vyzerali naše úteky“.

Antonella: Gis prežila vedľa Chiary skoro 60 rokov, zdieľala s ňou rôzne obdobia rodiaceho sa Hnutia, jeho členenie, šírenie, jeho skúšky, obdobie neistoty, veľké obdobia tmy, ale i veľké radosti. Spreádzali ju najmä dve Ježišove vety: „Milujte sa navzájom...“, a „Kde sú dvaja alebo viacerí zjednotení v mojom mene, tam som ja medzi nimi...“. Pozrime sa teraz na videozáznam, urobený len tak u nej doma mobilom z posledného obdobia, v ktorom ona sama hovorí, čo je pre ňu najdôležitejšie.

Gis: *„Vzájomná láska. Toto si myslím... ostatné príde samo. Stále milovať, bez oddychu, neustále, bez oddychu... bez ničoho. A on nám pomôže (...) Stačila by veta: „Kde sú dvaja alebo traja zjednotení v mojom mene...“ On je medzi nami. Ty, ty, ja, ty... budeme medzi sebou silno zjednotené. Chápeš?!“*

Antonella: Ďakujeme Gis, pochopili sme...! A myslím, že vyjadrim pocity všetkých, že si vezmeme tieto slová ako tvoj testament pre nás. Vďaka! (Potlesk)

8. TALIANSKO – ROMAMOR: BYŤ JEDNOU RODINOU S NAJNÚDZNEJŠÍMI

Francesco: Stalo sa vám niekedy, že chodievate často tou istou cestou, prechádzate rovnakými miestami a stretávate tých istých ľudí? Až si jedného dňa uvedomíte, že si všimnete ľudí, ktorých ste predtým nevnímali, „neviditeľných“ ľudí, skartovaných, ktorých ste si predtým nikdy nevšimli? Mnohé skúsenosti si urobili tí, čo takto raz otvorili oči i srdcia na život týchto ľudí. Dnes vám porozprávame jeden príbeh, práve odtiaľ, z Ríma.

Giampiero: Volám sa Giampiero. Ako som sa zoznámil so združením *RomAmor*? Mal som ťažkosti a videl som ich na námestiach, kde poskytovali túto službu. Potom pochopíš, že to, čo ti oni dajú, môžeš nejakým spôsobom vrátiť.

Sara: Som jedna z miliónov obyčajných ľudí, čo žijú v Ríme a každý deň prechádzajú zastávkami metra alebo železničnými stanicami. A keď sa ohliadneš okolo seba, zrazu som si uvedomila, že máme medzi nami vylúčených, emarginovaných ľudí, ktorí prespávajú na staniciach; alebo sa často tvárime, akoby neexistovali. Pred piatimi rokmi ma vnútri niečo pohlo a pocítila som potrebu niečo v živote zmeniť, zmeniť niečo v tejto spoločnosti, ale nevedela som ako to urobiť. Začala som hľadať na internete nejaké dobrovoľnícke organizácie. Týmto spôsobom som našla Dina a jeho združenie *RomAmor*. Táto železničná stanica sa teraz javí normálne, ale večer sa naplní ľuďmi, ktorí tu hľadajú prístrešie, teplé jedlo, niekoho, kto si ich všimne, kto by sa s nimi pohováral, vypočul si ich príbehy, u koho by sa mohli vyrozprávať. Niektorí tu chodia stále... chodia sem prisťahovalci z rôznych krajín, ale aj množstvo Talianov, i staré ženy, ktoré nevedia dotiahnuť do konca mesiaca, nemajú dosť veľkú penziu, rozmanité, všakové príbehy. Začala som s niektorými službami, ktoré predtým združenie neposkytovalo, napríklad: rozdávanie oblečenia, vtedy poznáš príbehy ľudí iným spôsobom, viedlo ma to k osobnejším vzťahom. Keď som im raz rozdávala šatstvo, prišiel ku mne jeden chlapec a hovorí mi: „Ty sa na nás dívaš inakšie.“ Pýtam sa ho: „Ako inakšie?“ A on: „Ty nás vidíš.“

Gianpiero: Toto je náš kamarát, ktorý je holič a títo chlapi potrebujú byť upravení, nie? Celý deň sú vonku, takže potrebujú trochu pozornosti, nehy, upraviť sa, preto im venuje svoj voľný čas, aby ich trochu pomaznal, ako vidíte teraz.

Dino: Na srdci nám leží univerzálne bratstvo; srdce evanjelia, kde Ježiš hovorí: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste urobili. Je to Ježišova modlitba, ktorú končí: „Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás.“ A už od začiatku tejto našej služby sme si povedali, že chceme robiť veci sami.

Edoardo: Sú tu skutočne rôzni ľudia, niekto je veriaci, katolík, alebo pravoslávny, sú tu aj moslimovia, sú tu aj neveriaci; ale tá najdôležitejšia vec, ktorá je našim základom je skutočnosť vedieť prijať blížneho človeka. Toto je náš spoločný základ. Vedieť prijať jeden druhého. A túto vec priniesť aj tam, na tie námestia.

Condé: Volám sa Condé Adbakar, som z Guiney. Do Talianska som prišiel cez púšť a potom cez Stredozemné more: bola to dlhokánska cesta a je mi ťažko o nej hovoriť. Sme na ulici Tuscolana so združením *RomAmor*, ku ktorému sme sa dobrovoľne pridali, lebo chcem pomáhať druhým.

Julian: Ja som informatik z projektu *Altruistický Rím*, je to platforma s mnohými dobrovoľníckymi akciami a má mnoho dobrovoľníkov, ktorí sa zapíšu a hľadajú činnosť. Po šiestich rokoch práce z domu som si pomyslel: prečo neurobiť niečo konkrétne?

Irene: Asi pred 4 rokmi som sa v jednej chvíli zastavila a položila som si otázku: čo vlastne v živote robím? Vlastne len mrhám zbytočne časom... prečo nedať svoj čas, svoju energiu k dispozícii za niečo skutočne užitočné, seriózne? To bol dôvod!

Dino Impagliazzo: Pre mňa sú všetci ako bratia tak, ako si bratom ty, ona alebo ona, bratmi sú aj chudobní z ulice, bez diskriminácie.

Francesco: Ďakujeme všetkým, čo rozdávaajú svoje služby v združení „RomaAmor“, ďakujeme Dinovi Impagliazzovi, ktorý je i teraz medzi nami.

Antonella: Si skvelý, Dino! (Potlesk)

Francesco: Vďaka Dino i za tvoju rozhodnosť pri realizácii tejto činnosti, aj napriek každodenným problémom, s ktorými sa stretávate!

9. CHIARA LUBICHOVÁ: ŠAMPIÓNI JEDNOTY⁴

Francesco: Zajtra sa ukončia zimné olympijské hry v Južnej Kórei za prítomnosti šampiónov z celého sveta. Je to sympatická zhoda s myšlienkou, ktorú si teraz vypočujeme. Chiara Lubichová totiž vyzýva každého, aby sa stal takým trochu osobitným šampiónom sveta v jednej osobitnej disciplíne... a to v láske ku všetkým.

Chiara Lubichová: (...) *v týchto dňoch prebiehali ani neviem kde, lebo tieto veci nesledujem, olympiády, súťaže atlétov hlavne z východu. Boli tam aj Číňania a tiež nejaký Američan. Raz večer náhodou som ich sledovala v televízii. (...) Zavolala ma Eli a hovorí mi: „Pozri, Chiara, to je dokonalosť!“. Boli to mladučké atlétky vo veku našich gen 3, ktoré robili salti mortali v umeleckej gymnastike, ale tak nádherne predvádzali tie obraty, skoky, tie salti mortali, vyskakovali ako lopty, až sa zdalo, že sa nemusia ani namáhať. Bola v tom taká dokonalosť, taká harmónia, samozrejme, že to boli majsterky sveta. Ako sa na ne dívam, vnútri cítim akoby mi niekto hovoril,*

⁴ Úryvok k príhovoru kňazom,

azda Duch Svätý: „Prečo sa nestaneš majstrom sveta?“ (...) A v čom? – hovorím si: v láske k Bohu, byť šampiónmi, prvými, na zlatú medailu, ale nie na tejto zemi, ale v Ráji. A zatiaľ čo na ne hľadím vravím si: *mamma mia*, ale aká je to drina, koľko tréningu, hodiny a hodiny, nejedia zmrzlinu, ani iné, aby sa udržali vo forme a zlepšovali sa, a trénujú hodiny a hodiny. A vnútri: aj ty, v prítomnom okamihu, máš po ruke prítomný okamih na tréning v láske k Bohu a v láske k bližnému. Milovať Boha znamená jeho vôľu, úplne celú. Milovať bližného, robiť sa s ním jedno, zomierať sebe, a dopredu, dopredu.

Potom si hovorím: tento mesiac treba žiť nové Slovo života, to o Panne Márii: „Hľa, služobnica Pána, staň sa mi podľa tvojho slova“. A slovo, ktoré dal Boh Hnutiu je jednota. Ži jednotu, trénuj sa chvíľu za chvíľou, chcem z teba mať svetovú šampiónku. No a teraz vám odovzdávam štafetu.

Môžeme sa nimi stať ihneď, i keď niekto povie: vieš, ja mám taký charakter... Práve som čítala, že svätý František Saleský povedal: „Žiadny dobrý charakter, nie je taký dobrý, aby sa nepokazil silou zlovykov.“ No a ja som to hneď prispôsobila: „Žiadny zlý charakter nie je taký zlý, aby sa silou dobrých skutkov nezlepšil.“

Teda, ak chceme byť atlétmi, ak chceme byť šampiónmi, musíme konať skutky, skutky a skutky, jeden po druhom. Potom som ale videla, že sa miliónkrát zmýliš. Nesmie nám to vadiť, ale vôbec! Dobré, nevadí, začnem odznovu, vždy pohotovo povedať: ,začnem odznova'. Stratila som spojenie s Bohom, *mamma mia*, lipnem na jedle, prilipnem k tej ďalšej veci, *mamma mia!* Akéže *mamma mia*? Začnem odznovu, odznovu a odznovu, ak stratím tento okamih, potom uplynie i ten ďalší a nebudem mať čas trénovať.

Takže, stať sa šampiónmi sveta! (potlesk)

10. ZÁVEREČNÝ POZDRAV EMMAUS

Emmaus: To je ale výzva že, co nám Chiara říká. Světoví šampioni v jednotě, jejda! Kdyby se nám podařilo ukázat - celé Dílo společně, celé sjednocené, jako světového šampiona v jednotě. Nezdá se vám to jako ten nejkrásnější dárek Chiaře k jejím desátým narozeninám v Ráji?

Možná je třeba se pustit právě do tohoto. V měsíci březnu se budou slavit různé události, mše svaté, atd., abychom si připomněli Chiařin příchod do Ráje – už před deseti lety. Přáli bychom si, abychom tuto příležitost nikdo nepropásli. 3. března si toto mimořádné výročí připomeneme i tady v centru, oslavíme ho, ale takových událostí bude ve světě hodně, všude,

mše svaté, konference, nejrůznější události. Všichni tak máme možnost k nim nějakým způsobem přispět nebo se jich alespoň účastnit.

Chtěli bychom, aby to byla příležitost dosvědčit světu, že Chiara, po deseti letech stále žije, je stále přítomná ve svém Díle a že její charisma je stále schopno měnit lidi, měnit situace, přinášet plody jednoty, přinášet všude nový život.

Ráda bych vás k tomu vyzvala i já, vezmeme si to jako závazek dosvědčit to světu, abychom udělali dárek Chiaře a s ní dárek světu. Souhlasíte?

Antonella: Isteže, Emmaus!

A právě sme dostali správu, ktorú považujeme skvelú na záver. Vieme, že dnes zasadala Bezpečnostná rada OSN, aby rokovala o Sýrii. Jednohlasne bola schválená rezolúcia o prímerí, ktoré má trvať minimálne 30 dní, aby sa umožnila humanitárna pomoc pre civilistov. Je to znak nádeje, sme skutočne vďační, potešilo nás to.

Francesco: Nuž ďakujeme všetkým vám, ktorí ste sledovali vysielanie na všetkých kútoch sveta, vďaka všetkým za ich príspevky na realizáciu tohto Kolegamenta, tlmočníkom, ktorí odviedli kus práce.

A my sa opäť uvidíme na ďalšom kolegamente **28. apríla o 10 hod. SEČ.**

Antonella: Ďakujeme všetkým. Ciao!